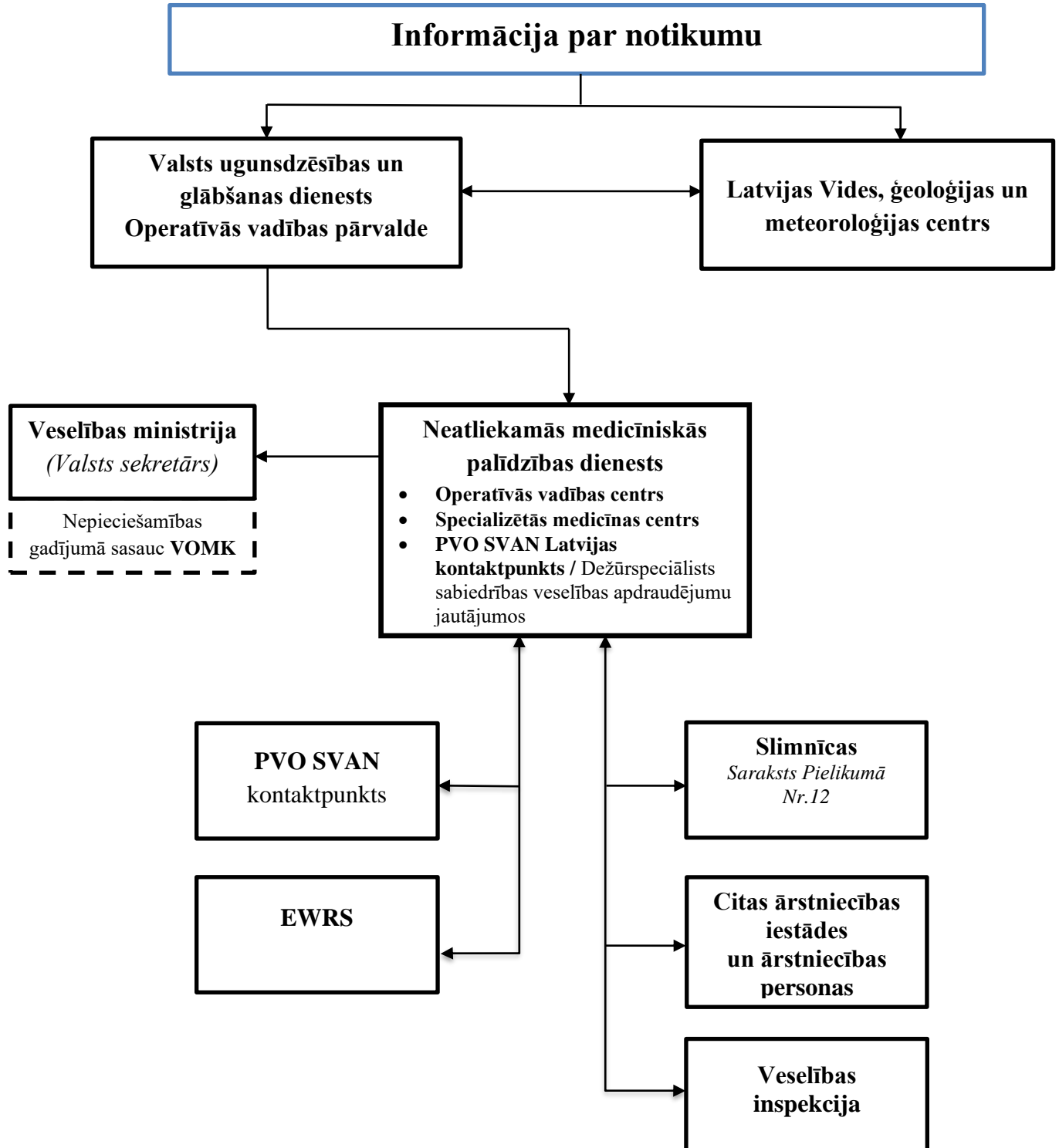

Valsts katastrofu medicīnas plāns 2020

RĪCĪBA KLIMATISKĀS IETEKMES IZRAISĪTĀ NEGADĪJUMĀ

1. Informācijas apmaiņas un reaģēšanas aktivizācijas shēma klimatiskās ietekmes izraisītos negadījumos ar daudz cietušajiem

Valsts katastrofu medicīnas plāns 2020

2. Atbildības un rīcības pasākumi klimatiskās ietekmes izraisītos negadījumos

Izpildītājs	Atbildība un rīcības pasākumi	Piezīmes
Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD)	<ul style="list-style-type: none"> • Atbilstoši kompetencei vada reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus notikuma vietā atkarībā no katastrofas veida. • Izstrādā ieteikumus iedzīvotāju rīcībai iespējamās katastrofas gadījumā. • Izmantojot plašsaziņas līdzekļus, sniedz informāciju katastrofas skarto vai apdraudēto teritoriju iedzīvotājiem par katastrofu, tās draudiem un pasākumiem bīstamības novēršanai vai samazināšanai. • Dod norādījumus reaģēšanā iesaistītajām institūcijām, kā arī fiziskajām personām par rīcību notikumu vietā. 	
Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests (NMP dienests)	<ul style="list-style-type: none"> • Veic informācijas apmaiņu ar iesaistītajām institūcijām, tai skaitā ar slimnīcām, aktivizējot KM sistēmu. • Nodrošina NMP brigāžu darba koordinēšanu un operatīvo vadību, sniedzot NMP un koordinējot cietušo hospitalizācijas plūsmu. • Nepieciešamības gadījumā nozīmē vadības ārstu, kas vada, organizē un koordinē NMP sniegšanu notikuma vietā. • Sadarbojas ar notikumā iesaistītajām institūcijām. • Apkopo informāciju par notikumu. • Nodrošina specializētās NMP sniegšanas darba koordinēšanu, nepieciešamības gadījumā organizē brigāžu un ārstu speciālistu nosūtīšanu uz slimnīcām. • Pēc vajadzības piesaista papildus resursus (NMP brigādes, specializētās NMP brigādes un ārstus, medikamentu un medicīnisko aprīkojuma rezerves) un ierobežo ikdienas NMP izsaukumu apkalpošanu, saglabājot NMP sniegšanas nodrošināšanu cilvēkiem dzīvībai bīstamās situācijās. • Nepieciešamības gadījumā organizē un koordinē NBS Gaisa spēku un/vai Valsts robežsardzes gaisa kuģu iesaistīšanu pacientu medicīniskajai transportēšanai. 	<p><i>Nodrošina NMP dienesta rīcību un sadarbību ar citām iesaistītajām institūcijām saskaņā ar NMP dienesta iekšējo kārtību.</i></p>

Valsts katastrofu medicīnas plāns 2020

	<ul style="list-style-type: none"> • Nepieciešamības gadījumā NMP dienesta direktors dod atļauju izmantot NMP dienesta glabāšanā esošās VMR savu pilnvaru ietvaros. • Nepieciešamības gadījumā sagatavo izsniegšanai vai izsniedz VMR. • Veic hospitalizēto uzskaiti un uztur informāciju par pacientu aprūpes pēctecību stacionāros. • Izveido informācijas biroju saziņai ar iedzīvotājiem par notikumu un veselības aizsardzības pasākumiem. Informāciju par cietušajām/saslimušajām personām sniedz, ievērojot personu datu aizsardzību, atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem dokumentiem • Sagatavo informāciju VOMK. • Starptautiskas izplatīšanās vai izplatīšanās riska gadījumā apkārtējā vidē nodrošina informācijas apmaiņu un saskaņo sabiedrības veselības aizsardzības pasākumus ar PVO SVAN kontaktpunktu un EK Veselības un pārtikas nekaitīguma ģenerāldirektorātu. • Nepieciešamības gadījumā (ekoloģiska katastrofa), pastāvot riskam pārrobežu izplatībai, ziņo EWRS. 	
<p>Veselības ministrija (VM)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Koordinē ĀS iesaistīto veselības nozares institūciju darbību. • Apkopo informāciju par ĀS attīstības gaitu un sagatavo priekšlikumus VOMK par ĀS reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumiem. • Apkopo informāciju un sniedz priekšlikumus VOMK par VMR iesaistīšanu un izmantošanu, kā arī par ārvalstu un starptautisko organizāciju palīdzības pieprasīšanu un izmantošanu ĀS. • Organizē un koordinē komunikācijas pasākumus, tai skaitā informācijas centra izveidi, nodrošinot vienotu komunikāciju starp VM padotības iestādēm/slimnīcām un sadarbību ar citu nozaru institūcijām. • VM Valsts sekretāra (VOMK priekšsēdētājs) uzdevumi: <ul style="list-style-type: none"> - informē veselības ministru; - ja nepieciešama veselības nozares institūciju darbības koordinēšana ĀS vai to tiešu draudu gadījumā, sasauc VM ārkārtas 	<p><i>Nodrošina VM rīcību un sadarbību ar citām iesaistītajām institūcijām saskaņā ar VM iekšējo kārtību.</i></p>

Valsts katastrofu medicīnas plāns 2020

	<p>vadības grupu, kurā pēc nepieciešamības var iesaistīt VM padotības iestāžu un slimnīcas pārstāvjus, ņemot vērā apdraudējuma veidu un iesaistīto institūciju atbildību;</p> <ul style="list-style-type: none"> - pēc savas vai cita VOMK locekļa iniciatīvas lemj par VOMK ārkārtas sēdes sasaukšanu; - uzdod VM atbildīgajam departamentam organizēt VOMK locekļu sasaukšanu un informēt VM Komunikācijas nodaļas vadītāju par VOMK darba organizēšanu; - nosaka VOMK darbības vietu; - vada VOMK sēdes, nodrošina VOMK sēžu protokolēšanu un informācijas sagatavošanu veselības ministram par VOMK pieņemtajiem lēmumiem; - informē veselības ministru par ĀS pārvaldīšanu un seku likvidēšanas gaitu, un par VOMK pieņemtajiem lēmumiem. 	
<p>Valsts operatīvā medicīniskā komisija (VOMK)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● VOMK uzdevumi ārkārtas sēdes sasaukšanas gadījumā: <ul style="list-style-type: none"> - pieņem koordinējošus, veselības nozares institūcijām saistošus lēmumus ĀS vai to tiešu draudu gadījumā; - izvērtē informāciju par ĀS, tās rašanās cēloņiem, attīstības gaitu, resursu pieejamību, veiktajiem/plānotajiem reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumiem; - ja nepieciešams, izveido Mēdiju informācijas centru, kas sadarbībā ar iesaistītajām institūcijām sniedz informāciju plašsaziņas līdzekļiem par ĀS; - sagatavo priekšlikumus veselības ministram par VMR iesaistīšanu un izmantošanu ĀS; - sagatavo un sniedz priekšlikumus veselības ministram par ārvalstu un starptautisko organizāciju palīdzības pieprasīšanu un izmantošanu ĀS; 	<p><i>Atbilstoši 2011.gada 13.decembra MK noteikumiem Nr. 956 "Valsts operatīvās medicīniskās komisijas nolikums"</i></p>

Valsts katastrofu medicīnas plāns 2020

	<ul style="list-style-type: none"> - izvērtē ārvalstu un starptautisko organizāciju piedāvātās medicīniskās palīdzības lietderību ĀS; - izvērtē un sniedz priekšlikumus par nepieciešamajām izmaiņām normatīvajos aktos ĀS pārvaldīšanas pasākumu nodrošināšanai/veikšanai. <ul style="list-style-type: none"> • VOMK locekļu uzdevumi, ārkārtas sēdes sasaukšanas gadījumā, atbilstoši pārstāvētās iestādes/slimnīcas kompetencei: <ul style="list-style-type: none"> - veic riska novērtējumu; - izvērtē resursu pieejamību; - nodrošina ĀS monitoringu, analīzi; - sniedz priekšlikumus veiktajiem/plānotajiem reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumiem; - sniedz priekšlikumus par nepieciešamajām izmaiņām normatīvajos aktos, tai skaitā pēc ĀS seku likvidēšanas; - pēc ĀS atcelšanas izvērtē veiktos ĀS seku likvidēšanas pasākumus un atbilstoši kompetencei sniedz priekšlikumus KM sistēmas pilnveidošanai. 	
<p>Slimnīcas</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Slimnīca darbojas saskaņā ar slimnīcas vadītāja izsludināto reaģēšanas režīmu. • Organizē cietušo (saslimušo) uzņemšanu neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanai un ārstēšanai slimnīcā. • Nodrošina OVG darbu, koordinē slimnīcas personāla darbu. • Nodrošina informācijas apmaiņu ar NMP dienestu, VM valsts sekretāru un citām notikuma pārvaldīšanā iesaistītām institūcijām. • Nepieciešamības gadījumā veic izmaiņas ikdienas darba režīmā: <ul style="list-style-type: none"> - nepieciešamības gadījumā apziņo un organizē papildus personāla piesaisti; - neuzsāk plānveida operācijas; - pārtrauc pacientu plānveida uzņemšanu un uzsāk slimnieku izrakstīšanu vai pārvešanu uz citu ārstniecības iestādi vai pagaidu uzturēšanās vietu. 	<p><i>Nodrošina slimnīcas rīcību un sadarbību ar citām iesaistītajām institūcijām saskaņā ar Slimnīcas KM plānu.</i></p>

Valsts katastrofu medicīnas plāns 2020

	<ul style="list-style-type: none"> • Pacientu pārvešanas (evakuācijas) gadījumā nosaka pacientu evakuācijas vadītāju (pārvešanas koordinatoru), informē NMP dienestu un pašvaldību; organizē pacientu pārvešanu atbilstoši šķirošanas prioritātēm. • Informē NMP dienestu par nepieciešamību iesaistīt papildus resursus no VMR. • Informē pašvaldības CAK, VUGD, VP par nepieciešamā atbalsta sniegšanu situācijas pārvaldīšanai. • Nodrošina slimnīcas apsardzi un kārtību slimnīcas teritorijā, organizē staigājošo pacientu, apmeklētāju un transporta plūsmas regulēšanu. Atbrīvo piebraukšanas un aizbraukšanas ceļus Uzņemšanas nodaļai, ja nepieciešams organizē papildus piebraukšanas/aizbraukšanas ceļus. • Organizē informācijas sniegšanu cietušo piederīgajiem, un, ja nepieciešams, plašsaziņas līdzekļiem. 	
<p>Citas ārstniecības iestādes un ārstniecības personas</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nodrošina NMP slimnīcām atbalsta funkciju atbilstoši noslēgtajiem sadarbības līgumiem, nepieciešamības gadījumā sniedz/nodrošina medicīnisko palīdzību cietušajiem. 	
<p>Veselības inspekcija (VI)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uzrauga un kontrolē normatīvo aktu ievērošanu epidemioloģiskās drošības un vides veselības jomā, t.sk. dzeramā ūdens un peldūdeņu nekaitīguma jomā. • Apkopo un analizē informāciju par sabiedrības veselības apdraudējuma attīstības gaitu un novērtē klimatisko faktoru ietekmes risku uz cilvēka veselību. • Nepieciešamības gadījumā pēc akūtās klimatiskās situācijas pārtraukšanās, novērtē apdraudējuma, piemēram, plūdu skarto objektu higiēnisko stāvokli un sniedz rekomendācijas laboratorisko izmeklējumu veikšanai, lai lemtu par seku novēršanas pasākumiem, iedzīvotājiem drošu dzīves un darba vidi, nepieciešamības gadījumā ņem dzeramā ūdens paraugus. • Nepieciešamības gadījumā veic higiēnas prasību ievērošanas novērtēšanu sadzīves apstākļiem iedzīvotāju patvēruma, īslaicīgas izmitināšanas vai evakuācijas vietās. 	<p><i>Nodrošina VI rīcību un sadarbību ar citām iesaistītajām institūcijām saskaņā ar VI iekšējo kārtību.</i></p>

Valsts katastrofu medicīnas plāns 2020

	<ul style="list-style-type: none"> • Sagatavo un sniedz analītisku vērtējumu, konkrētus priekšlikumus un rekomendācijas iedzīvotājiem, pašvaldībām un iesaistītajām institūcijām par sabiedrības veselības apdraudējumu, tā seku likvidācijas pasākumu efektivitāti. Ja nepieciešams, nodrošina informācijas sagatavošanu plašsaziņas līdzekļiem. 	
Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs (LVĢMC)	<ul style="list-style-type: none"> • Informē sabiedrību un civilo aizsardzību atbildīgās institūcijas par bīstamām meteoroloģiskām un hidroloģiskām parādībām, kas var izraisīt katastrofas, postījumus un avārijas, un kas var būt saistītas ar izmaiņām vides kvalitātē; • Sniedz par civilo aizsardzību atbildīgajām institūcijām informāciju pazemes ūdens ieguves urbumu aizsardzības pasākumu plānošanā un ūdens apgādes nodrošināšanā, ja ir valsts apdraudējums. 	
Nepieciešamības gadījumā ĀS pārvaldīšanā tiek iesaistīti NVD, ZVA, VTMEC, VADC saskaņā ar VKM plāna 52. punktā noteiktajiem uzdevumiem.		
Sadarbības institūcijas		
Valsts vides dienests (VVD)	<ul style="list-style-type: none"> • Piedalās seku likvidēšanas pasākumu organizēšanā atbilstoši kompetencei. • Piedalās bīstamo zonu novērtēšanā, sniedz VVD rīcībā esošo informāciju par iespējamām ķīmiskām vielām apkārtējā vidē, rūpnieciskajos objektos u.c. • Pēc akūtās situācijas pārtraukšanas, novērtē apdraudējuma skarto apkārtējo vides teritoriju, organizē laboratorisko analīžu veikšanu vides paraugiem, lai lemtu par turpmākajiem seku novēršanas pasākumiem. 	
Valsts policija (VP)	<ul style="list-style-type: none"> • Piedalās bīstamajā zonā esošo iedzīvotāju brīdināšanā par apdraudējumu un rīcību avārijas zonā. • Nodrošina notikuma vietas norobežošanu, apsardzi un sabiedriskās kārtības uzturēšanu. • Nodrošina transporta kustības regulēšanu. 	

Valsts katastrofu medicīnas plāns 2020

	<ul style="list-style-type: none"> • Piedalās iedzīvotāju evakuācijā. • Sniedz pirmo palīdzību saskaņā ar normatīvo aktu prasībām. • Nodrošina bojā gājušo cilvēku identificēšanu un uzskaiti, organizē transportēšanu uz Valsts Tiesu medicīnas ekspertīzes centru. 	
Nacionālie bruņotie spēki (NBS)	<ul style="list-style-type: none"> • Piedalās preventīvo un reaģēšanas pasākumu veikšanā. • Piedalās neatliekamo ārkārtējo situāciju izraisījušo notikumu seku likvidēšanas pasākumos. • Sniedz pirmo palīdzību. • Piedalās iedzīvotāju un materiālo vērtību evakuācijā un apsardzē. • Piedalās glābšanas un meklēšanas darbos. • Sniedz atbalstu VP nodrošināt sabiedrisko kārtību un drošību; • Pēc NMP dienesta pieprasījuma nodrošina pacientu medicīnisko transportēšanu, izmantojot NBS Gaisa spēku gaisa kuģus. 	
Valsts robežsardze (VRS)	<ul style="list-style-type: none"> • Pēc NMP dienesta pieprasījuma nodrošina pacientu medicīnisko transportēšanu, izmantojot VRS gaisa kuģus. • Sniedz pirmo palīdzību Latvijas Republikas pierobežas joslā. • Piedalās glābšanas un meklēšanas darbos. 	
Pašvaldības	<ul style="list-style-type: none"> • Nodrošina iedzīvotāju evakuāciju no katastrofas apdraudētajām vai skartajām teritorijām, kā arī šo iedzīvotāju uzskaiti, pagaidu izmitināšanu, ēdināšanu un sociālo aprūpi. • Savu iespēju robežās nodrošina katastrofas pārvaldīšanā iesaistītajām valsts un pašvaldības institūciju amatpersonām, juridiskajām un fiziskajām personām piemērotus darba un sadzīves apstākļus. • Organizē psihosociālo, tai skaitā psiholoģisko atbalstu cietušajiem vai viņu tuviniekiem. 	<p><i>Atbilstoši CAKP likuma 11.pantam, pašvaldību CAP un Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumam</i></p>